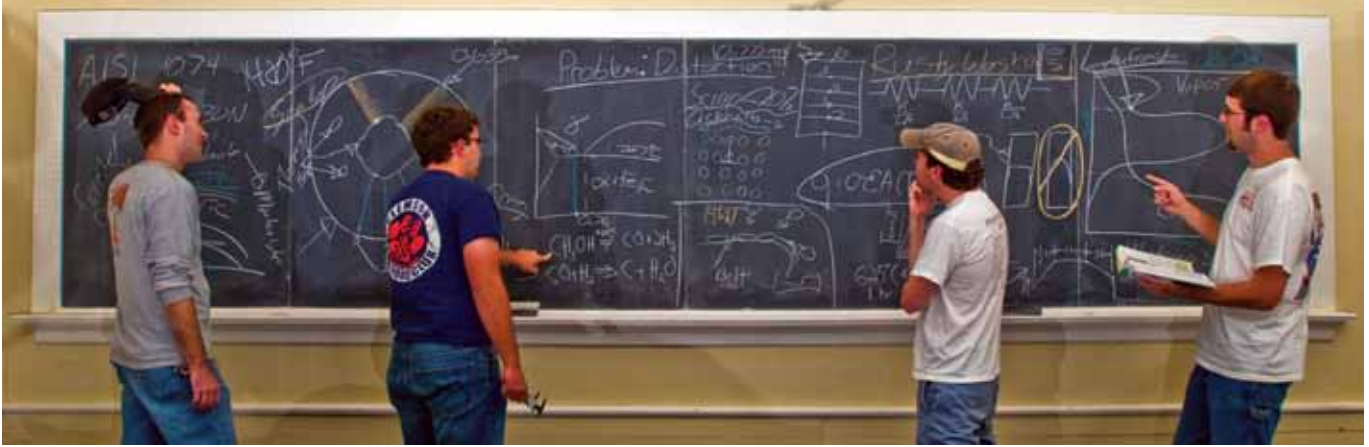

EDİTÖRDEN

MÜHENDİSLİK MESLEĞİ EĞİTİMİ ve UNVANI

N. Sedat Gülşen
SMM Daimi Komisyon Üyesi

Odamız tarafından düzenli aralıklarla yayımlanan Elektrik Mühendisliği Dergisi okuduğunuz bu sayı ile birlikte 448. sayısına ulaşıyor. Dergi arşivine baktığımızda, gerek ülke ve Oda tarihimizin, gerekse teknolojinin gelişimine ilişkin birçok konunun yer verilmiş olduğunu, yıllar geçmesine karşın çözümünü dışımızda olan bazı konuların ise hala gündemimizde olduğunu görmekteyiz. Elektrik Mühendisleri Odası kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olarak en temel şekliyle çalışmalarını; üyelerinin hak ve çıkarlarının korunması, ülke doğal kaynaklarının ve menfaatlerinin gözetilmesi, mesleğin gelişiminin sağlanması yönünde yürütmektedir. Oda'yı sivil toplum kuruluşlarından ayıran en belirgin özellik, sadece üye çıkarları değil, diğer kamusal konuların da çalışma alanı kapsamında olduğu gerçeğidir. Bu açıdan Oda'nın mesleğin nitelikli bir şekilde yürütülmesine yönelik topluma karşı sorumluluklarının da bulunması gayet anlamlıdır.

Bu sorumluluklardan yola çıkarak dergimizin bu sayısının ana konusu olarak; meslektaşlarımızı, mühendislik mesleğini ve üniversitemizde sürdürülen mühendislik eğitimini oldukça ilgilendiren "Teknik Öğretmenler ve Teknoloji Fakülteleri Boyutuyla Mühendislik Eğitimi ve Unvan Kullanımı" olarak belirlendi. Ülkemizde mühendis unvanı veren teknoloji fakültelerinin kurulmasından sonra mevcut teknik öğretmenlere de mühendis unvanının verilmesi süreci konunun ne kadar tartışmalı olduğunu ortaya koymaktadır.

Derginin ana konusunda okuyucularımızı bilgilendirebilmek için üniversitelerin ilgili 80'e yakın bölümünden görüşleri yazılı olarak istenmiştir. Ancak konu ne kadar önemli olsa bile yaz tatili olması nedeni ile az sayıda bölümden geri dönüş sağlanabildi. Umarım ileriki sayılarımızda diğer görüşleri de değerlendirme şansı bulabileceğiz. Dergimize

görüşlerini ileten tüm kişi ve kuruluşlara buradan teşekkür etmek isteriz.

Mesleki teknik eğitim kurumlarının tarihine baktığımızda teknik eğitimin 1860 yıllarında Mithat Paşa tarafından başlatıldığı bilgisine ulaşıyoruz. Cumhuriyetimizle birlikte sayıları hızla artan teknik mesleki okulların öğretmen gereksinimlerini karşılayacak ilk Yüksek Teknik Öğretmen Okulu 1937 yılında Ankara'da açılıyor. Kız Teknik ve Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulları 1983 yılında Mesleki Eğitim Fakültesi (1 adet) ve Teknik Eğitim fakültesi (4 adet) olarak yapılandırılıyor. Süreç içerisinde bu sayıların hızla arttığını, ancak bu artışın benzer örneklerde olduğu gibi nitelik ve istihdam sorunlarını da beraberinde taşıdığını görüyoruz. 13 Kasım 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan kararname ile 21'i Teknik Eğitim Fakültesi olmak üzere mesleki ve teknik eğitim veren toplam 27 fakülte kapatılarak Teknoloji Fakültesi kuruluyor. Her ne kadar Yükseköğretim Kurulu (YÖK) adına dergimize görüşlerini ileten sayın Prof. Dr. Durmuş Günay bir dönüşümün olmadığını, bu söylemin yanlış olduğunu ifade etse bile YÖK'ün 11 Temmuz 2007 tarihli Genel Kurul toplantısı kararlarında bunun böyle olmadığını görmekteyiz.

Yükseköğretim Kurulu'nun Genel Kurul Toplantısı'nda;

- Afyon Kocatepe, Batman, Cumhuriyet, Dumlupınar, Düzce, Fırat, Karabük, Karadeniz Teknik, Kırklareli, Kocaeli, Mersin, Muğla, Pamukkale, Sakarya, Selçuk, Süleyman Demirel üniversiteleri ile Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü bünyesinde bulunan Teknik Eğitim Fakültelerinin, Uygulamalı Teknik Bilimler Fakültesi'ne dönüştürülmesine,
- Çankırı Karatekin, Ege, Gaziantep ve Uludağ Üniversiteleri bünyesinde Uygulamalı Teknik Bilimler Fakülteleri kurulmasına,

- Gazi Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi bünyesinde yer alan Teknik Eğitim Fakültelerinin, meslek liselelerinin öğretmen ihtiyacını karşılamak üzere eğitimine devam etmesine ve bu iki üniversitede, Teknik Eğitim Fakültelerinin yanında Uygulamalı Teknik Bilimler Fakültelerinin kurulmasına

karar verilmiştir.

Böylece, 23 üniversitede, Uygulamalı Teknik Bilimler Fakültesinin kurulması ve iki üniversitedeki Teknik Eğitim Fakültesinin işlevini sürdürmesi kararlaştırılmıştır.

Yıllar önce ODTÜ’de Odamız tarafından düzenlenen etkinlikte bir paneliste şu soruyu sormuştum:

“Hocam, eğitim programında hiçbir değişiklik yapılmamışken, eğitim kadrosu, eğitim araçları değiştirilmemişken ülkemizde Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği Bölümleri Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölümlerine dönüştürülüyor. Bu konudaki düşünceniz nedir?”

Panelist dönemin YÖK Başkan Yardımcısı aynen şu cümleyi kullanmıştır:

“O da bir şey mi? Biz bir günde üniversite kuruyoruz!”

Günümüzde üniversitelerimizin birçok sorunu bulunmaktadır. Öğretim elemanlarının özlük sorunları, eğitim araç ve gereçlerinin yetersizliği en temel sorunların başında gelmektedir. Günümüzde teknoloji ile buluşan en gözde meslekleri bile en ucuz altyapı ile en çok öğrenciyi edinme telaşı kaplamıştır. Birçok vakıf üniversitesinin kurulma amacı ticaret olmuş, iş hanları üniversite, öğrenci müşteri, eğitim kurumları ticarethane haline dönüşmüştür. Öğrenci kentin gelir kaynağı olarak değerlendirilmiş, hatta ilin neredeyse tüm ilçelerine yayılmış bazı kamu üniversitelerinde rektörlüğün nerede olduğu bile karıştırılır hale gelmiş, akademisyenler zamanlarının büyük bölümünü yollarda harcar duruma düşmüştür. Bu kaos ortamında Teknoloji Fakültelerinin diğer benzerlerinden bir farkı bulunmamaktadır.

Teknoloji Fakültelerinin kuruluş amacı endüstrinin istediği mühendis tipinin oluşturulması olarak da gösterilmektedir. Bu talebin aynı zamanda mevcut üniversitelerimizin endüstri ile işbirliğinin olmadığı, bağlarının kopuk olduğunun YÖK tarafından itirafı da değil midir? Sistem ve tesislerin ancak doğru proje, standart malzeme, şartnamelere uygun imalat ve montajın yanı sıra nitelikli teknik elemanla gerçekleştirilebileceği açıktır. Meslek Lisesi veya Teknik Lise düzeyinde birçok teknik eğitim kurumu bulunmasına karşın nitelikli teknik ara elemanın bulunmaması bir gerçekliktir. Teknik Öğretmenlere mühendis unvanı verilmesi ile ya da “Teknoloji Mühendisleri” ile daha iyi tasarım, planlama, araştırma geliştirme yapan değil daha iyi alet kullanan mühendis modeli bir ölçüde daha az ara eleman kullanma hedefinin olduğunun ifadesi değil midir?

Teknoloji Fakültelerinin kurulması aşamasında hazırlanan birçok resmi raporda fakülte mezunlarına “Teknoloji Mühendisi” unvanının verileceği yer almasına karşın henüz bir tek mezun bile vermeden günümüz uygulamalarında bu unvandan vazgeçildiği, yerine diğer mühendislik fakültelerinde olduğu gibi sadece “mühendis” unvanının verileceği anlaşılmaktadır. Adeta yolun başındaki Engineering

Technologist “yalan” olmuş, geçmişte aynı üniversitede var olan ve daha sonra birleştirilen Akademi–Yüksek Okul kavramlarına benzer şekilde bir yola girilmiştir. Şimdiden bu sonu görmek için müneccim olmaya gerek olmadığı kanısındayım.

Teknik öğretmenlere mühendis unvanı verilmesinin önu 12 Mayıs 1992 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanun ile açılmıştır. YÖK tarafından hazırlanan Teknik Öğretmenler İçin Düzenlenen Mühendislik Programlarının Uygulama Esas ve Usulleri Yönetmeliği’nin 7 Ağustos 1992 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanması ile de sürmüştür. Uzun bir süre bekleyen mevzuat bazı AKP’li milletvekillerin uğraşları sonucu işlerlik kazanmış, YÖK tarafından “Teknik Öğretmenler İçin Mühendislik Tamamlama Programları Giriş Sınavı” başvuruları 10-17 Haziran 2013 tarihleri arasında alınmış ve sınavı 21 Temmuz’da Ankara’da gerçekleştirilmiştir. Mühendislik tamamlama sınavlarına giren yaklaşık 40 bin kişiden 17 bin kişinin 50’nin üzerinde puan alarak 2 bin 791 mühendislik tamamlama kontenjanına girmeye hak kazandığı bilgisi edinilmiştir.

Yıllar önce mezun olmuş teknik öğretmenler nasıl bir biçimlenme ile mühendis yaklaşımına sahip olabilecektir? Mühendislik etik davranış ilkeleri nasıl özümsenebilecektir? Verilecek unvan buna yeterli olabilecek midir? Asıl amacı teknik öğretmenlere unvan vermek olan ve süreç içerisinde başvuran herkese bir kaç göstermelik ders ile unvan verilmesine olanak sağlayabilecek bir sistemin, ülkemizde bunca yıla ve gayrete karşın henüz sağlanamamış olan evrensel mühendislik eğitime nasıl bir darbe vurduğu ne yazık ki görülememektedir.

Meslek Odası yöneticilerinin kaygısı niteliksiz mühendislik uygulamalarının kaynağı olan niteliksiz mühendislik eğitiminin belirgin şekilde artmasıdır. En basit örneği, temel olan elektroteknik dersi bile okutulmadan elektrik elektronik mühendisi unvanının verildiği bölümlerimizin olmasıdır. Meslek Odaları elbette üniversitelerimizin yönetsel ya da altyapı eksikliğinden dolayı veya mühendis eğitimi ve formasyonu almayan kişilere mühendis unvanı verilmesi nedeni ile toplumun uğrayacağı zararlar hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesi görevini yerine getireceklerdir. Anlaşılan odur ki YÖK, ilgili mühendislik fakülteleri başkan ve akademisyenleri ile konuları tartışmadan, görüş oluşturmadan uygulamaları gerçekleştirmektedir. Birçok bölüm başkanı ya da akademisyen yapılan uygulamaların mühendislik eğitime ve mesleğine zarar verebileceğini açık yüreklilikle dile getirmektedir. Kanımca YÖK, meslek odası yöneticilerinden önce üniversitelerimizin ilgili bölümlerinde görev yapan akademisyenleri ikna etmelidir.

Mühendislik mesleğini diğer mesleklerden ayıran en önemli özellik teknolojiyi toplumla buluşturmasıdır. Bu güzel ülkenin insanları; ışıkları 24 saat sönmeyen, hiçbir dogmanın baskısı altında olmayan, çağdaş, bağımsız, bilimsel üniversitelere, mühendislik mesleğini üreten kurumlara ihtiyaç duymaktadır.

Bu özlemin en kısa sürede giderilmesi dileği ile... ■